

»SLUČAJ MEDIKOL«

Ukinuta presuda Slavici Lukić

Str. ▶ 2. i 3.

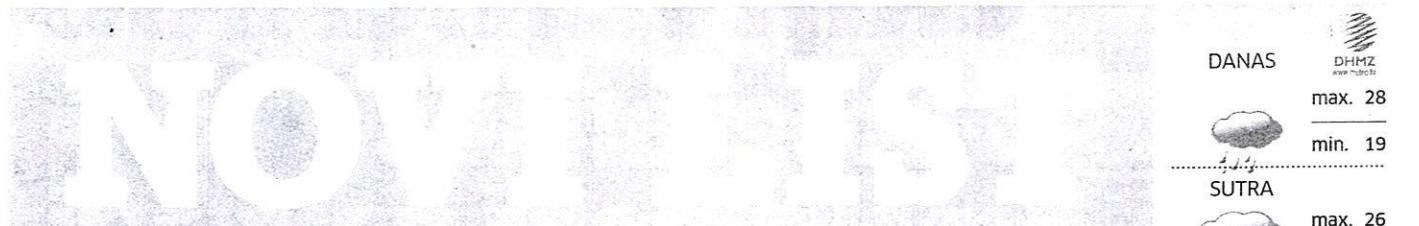
DARJA JELINIK

RAZGOVOR ■ MATJAŽ KEK O NEDJELJNOM JADRANSKOM DERBIJU

Hajduk je veliko ime, ali Rijeka je pokazala svoju snagu i moć

Str. ▶ 50. i 51.

DAMIR ŠKORIĆ

SUBOTA / RIJEKA / 26. SRPNJA 2014. / BROJ 21.801 / GODINA LXVIII

CIJENA 7 KUNA / SLO 1.20 €, EU 1.50 €, 3.20 CHF, 1.50 KM

DANAS

DHMZ
www.dhmz.hr

max. 28

min. 19

SUTRA

max. 26

min. 18

USTAVNI SUD PRESUDIO

CRIKVENIČANKA JE BILA U PRAVU

Fotografija s maramom na glavi može na osobnu

Str. ▶ 2. i 3.

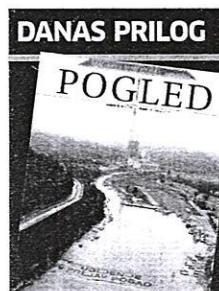
Djiljsime Idrizi može tužiti državu zbog višegodišnjeg kršenja jednog od osnovnih ljudskih prava zagarantiranih Ustavom

PJEVAČICA U NOVOM SLOMILA OBJE RUKE

Lepa Brena oporavlja se u Lovranu, Boba hvali Bolnicu

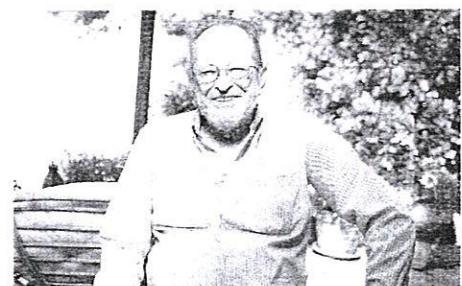
Str. ▶ 60. i 61.

INTERVJU IVAN IVEKOVIĆ, PROFESOR NA AMERIČKOM SVEUČILIŠTU U KAIRU

Izraelska akcija samo je dala novi život Hamasu

DANAS

TUDI TUKAJ JE SLOVENIJA ALI I NOVAC

Joras ovršio Stipu Mesića za 4.080 €

Str. ▶ 6.

UVODNIK

Piše Darko PAJIĆ

Izbrisani

Svaka ideja u hrvatskom društvu o radikalnijim promjenama unaprijed je osudena na neuspjeh. Zadnja je stigla jučer iz usta predsjednice Hrvatskih laburista Nansi Tireli, a tiče se uvođenja crkvenog poreza, kojeg laburisti namjeravaju predložiti ove jeseni u Hrvatskom saboru. Smatraju, sasvim utemeljeno, da gradani trebaju imati pravo odlučiti hoće li izdvajati novac za financiranje katoličke ili neke druge crkve ili to ne žele. Kao što je u većini drugih europskih država, bogatijima i bolje uredenima od Hrvatske. Ponovo govorile su staroj temi revidiranja ugovora između Hrvatske i Svetе Stolice, gdje hrvatska Vlada nije ništa učinila, a jamačno to neće ni pokušati. Iako bi trebala i iako bi za samu Katoličku Crkvu u Hrvatskoj bilo korisno pokazati spremnost na ustupke i solidarnost s gradanima države, čiju je sudbina sve gora i gora. Od svega neće biti ništa, laburisti objektivno nemaju sanse išta promijeniti. Moguće je da tek popravljaju vlastiti rejtig, ali su svejedno sadržajno u pravu.

Jednako vladajući, ali ni HDZ, ne žele čuti za uvođenje preferencijalnog glasovanja na parlamentarnim izborima, za inicijativu udruge U ime obitelji Željke Markić, koja je također sadržajno utemeljena i pogodena. Isto traži i GONG, dio saborskog zastupnika, još neke manje stranke u Hrvatskoj. Društvo je šaroliko, naizgled nespojivo, ali je ideja dobra, jer bi birači dobili pravo glasati za ljude, a ne samo za stranačke liste, koje autokratski popunjavaju predstavnici stranaka uživajući u vlastitom absolutizmu i unutarstranačkoj nedodirljivosti. Bila bi to svakako šansa za razvoj demokracije, za filtriranje najboljih ljudi neovisno o strančkim bojama nakon čega bi i sastav neke buduće Vlade bio kvalitetniji. Ni to se vjerojatno neće dogoditi, sigurno ne do narednih parlamentarnih izbora.

Rimjera ima još. Dosad su najglasniji zahtjevi za promjenom skupog i neracionalnog teritorijalnog ustroja Hrvatske stizali iz Hrvatske udruge poslodavaca. Samo što apsolutno logičan argument da je neodrživo u tako maloj državi imati 575 općina, gradova i županija, političke elite uporno ignoriraju. Isto kao i vapaje Udruge Blokirani, koja uzaludno traži bilo kakvu zaštitu ili pomoć za 315.000 ljudi s blokiranim računom. Pritom je krajnje tragična politika lijeve i navodno socijalne osjetljive Vlade, koja je dvije i pol godine potrošila pokušavajući pomagati gospodarstvu, bankama u spašavanju rizičnih kredita, firmama i tajkunima kroz predstecajne nagodbe, a da svo to vrijeme baš ništa nisu napravili za sve veću vojsku blokiranih. Iako su to izbrisani ljudi, gradani drugog reda i njihovi biči i budući birači, čija su elementarna ustavna prava pogražena.

Velike i dobre ideje dolaze od malih stranaka, udruživa civilnog društva ili pojedinaca izvan vlasti.

A Zoran Milanović obilazi SDP-ove ogrance po Hrvatskoj i bilo kojom od nabrojanoj teme najrade ne bi rekao ni riječi. Ako bude doveden pred zid slušati ćemo beskrainu naklapjanju o tome zašto se ovo ili ono ne može učiniti. Ništa bolje ne treba očekivati ni od Tomislava Karamarka.

Rvatsko društvo postalo je taoc demokratski izabranih diktatora, nevažnih čim prijedu granice Hrvatske. Laž je da ne mogu ništa učiniti, jer dobrih ideja i prijedloga itekako ima, neovisno od koga dolaze. Sabotiraju ih i koje upravo najveće stranke, čija se dugoročna politika svodi na ambiciozni zadržavanja vlasti, stolica i sinekure ili ugodno tavorenje u oporbi. U tome i leže uzroci duboke krize same u Hrvatskoj. Demokraciju imamo. Ali su gradani izbrisani. I nema ih tko čuti.

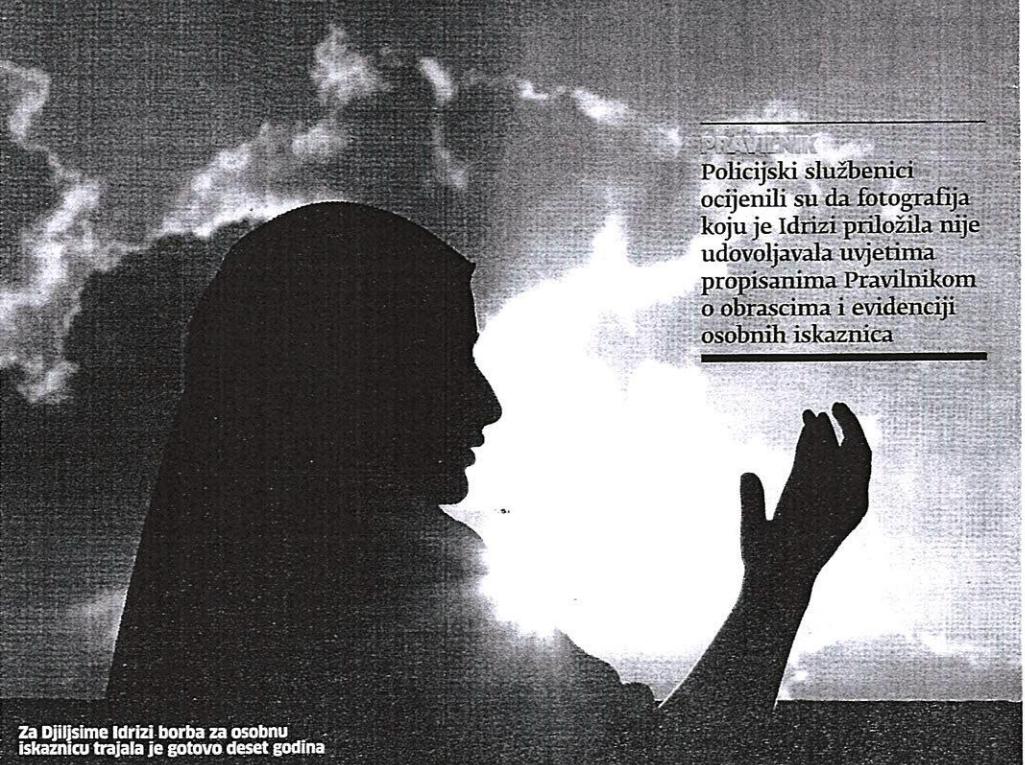
Ekskluzivne vijesti
potražite na novilist.hr

PRESUDA USTAVNOG SUDA ■ POLICIJSKA UPRAVA PRIMORSKO-GORA

CRIKVENIČANKA

Fotografija s maramom na glavi može na osobnu

Djiljsime Idrizi sada može tužiti državu zbog višegodišnjeg kršenja jednog od osnovnih ljudskih prava zagarantiranih Ustavom. U ustavnoj tužbi istaknula je svoju muslimansku vjeroispovijest te činjenicu da se žene te vjere u javnosti ne pokazuju bez marame. Napomenula je i da se na fotografiji vidjelo 70 do 80 posto njezinog lica

Za Djiljsime Idrizi borba za osobnu iskaznicu trajala je gotovo deset godina

Policajski službenici ocijenili su da fotografija koju je Idrizi priložila nije udovoljavala uvjetima propisanima Pravilnikom o obrascima i evidenciji osobnih iskaznica

Foto: NEUTERIS

VRIJEDNOSNI SUD, A NE ČIN JENIĆNA TVRDNJA ■ ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU VRATIO »SL

Ukinuta presuda novinarki Slavici Lukić za sramoćenje »Medikola«

ZAGREB Presudu kojom je novinarka Slavica Lukić kažnjena za sramoćenje Poliklinike »Medikol« ukinuo je Županijski sud u Zagrebu. Riječ je o presudi što joj je izrekao Opcinski kazneni sud u Zagrebu i prema kojoj je trebala platiti 26 tisuća kuna novčane kazne jer je svojim tekstom navodno osramotila »Medikol«.

Naiome, sudac Marko Benčić zaključio je kako je novinarka »u cilju sramoćenja privatnog tužitelja putem tiska, kao autorica članka objavljenog dana 21. veljače 2013. godine u dnevnim novinama Jutarnji list, pod naslovom »Država će Medikolu dati 116 milijuna kuna da ne bi bankrotirao«, želeći prikazati Polikliniku »Medikol« nedovoljno

stručnom medicinskom ustanovom, iznijela navod: »U lječničkim krovovima ističu da je Magdalena, za razliku od Medikola, stabilna, sredena i visokostručna ustanova u kojoj bolesnici mogu računati na vrhunsku lječničku skrb«, te je time nanijela štetu ugledu Medikola.

– Dakle, za drugog je iznijela i pronišljena nešto neistinito što

može škoditi njegovoj časti i ugledu, te je počinila kazneno djelo sramoćenja, pojasnio je sudac Benčić.

U međuvremenu su zaredale brojne javne osude ove presude, iako još nije bila pravomočna. Na meti kritika našao se i sam članak Kaznenog zakona koji propisuje što predstavlja i na koji se način sankcionira

NSKA POVRIJEDILA PRAVO NA VJEROISPOVIJEST

SE IZBORILA

Crikveničančki povrijedeno ustavno pravo na slobodno javno očitovanje vjere, presudio Ustavni sud

Sporni pravilnik promijenjen

Sporni Pravilnik u međuvremenu je promijenjen, te sada propisuje da se »na fotografiji osobe koja radi vjerskih ili medicinskih razloga nosi pokrivalo za glavu moraju vidjeti obraz, brada i čelo«. Lani je Dijljisime Idrizi izvadila novu osobnu iskaznicu s fotografijom kakvu je priložila još 2004. godine.

Ana RAIĆ-KNEŽEVIĆ

ZAGREB »Godinama je bez osobne iskaznice bila je Dijljisime Idrizi iz Crikvenice koja je željela da na fotografiji osobnog dokumenta nosi maramu na glavi. Policijska uprava primorsko-goranska koja joj nije izdala osobni dokument s takvom fotografijom povrijedila joj je pravo na vjeroispovijest.

lako je lani uspjela konačno ishoditi osobnu iskaznicu na kojoj je njezina fotografija s maramom na glavi. Dijljisime Idrizi ipak će imati pravo tužiti državu zbog višegodišnjeg kršenja jednog od osnovnih ljudskih prava zagarantiranih Ustavom RH.

— Vrlo smo zadovoljni ovakvom presudom i vjerujem da ćemo poduzeti daljnje korake, kratko nam je jučer rekla Ana Holjar, rječka odvjetnica koja je zastupala Crikveničanku u postupku pred Ustavnim sudom.

Tri >odbijenice<

Vjećje tog судa u kojem su bili Jasna Omejec, predsjednica Sudova, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Davor Krapac, Ivan Matija, Antun Palić, Duška Šarić i Miroslav Šeparović jednoglasno je usvojilo ustavnu tužbu i zaključilo kako je podnositeljici pravo na vjeroispovijest prekršeno. Rješenjem Policijske postaje Crikvenica od 4. listopada 2004. godine, rješenjem Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske od 10. prosinca 2004. godine, te presudom Upravnog suda Republike Hrvatske iz svibnja 2009. godine.

Dijljisime Idrizi je u listopadu 2004. godine dobila prvu »odbjenicu« Policijske uprave primorsko-goranske, odnosno crikveničke policijske postaje jer je uz zahtjev za izdavanjem osobne iskaznice priložila fotografiju koja, po ocjeni policijskih službenika nije udovoljavala uvjetima propisanima Pravilnikom o obrascima i evidenciji osobnih iskaznica.

Nu u odluku požalila se MUP-u RH, te pokrenula postupak na Upravnom sudu, »sva ta tijela donjika su iste zaključke, povezujući se na Članak 8. Pravilnika.«

U njemu, među ostalim stoji, kako »osoba mora biti fotografirana s lica (en face), otkrivena čela, bez pokrivala za glavu (šesna, raka, kape, marame)… Doduše u nastavku je stajala i iznimka što se odnosila na »starje osobe koje prema narodnim običajima nose maramu ili kapu kao sastavni dio nošnje«, pa one »mogu priložiti fotografiju na kojoj nose maramu ili kapu.«

Propisani uvjeti

MUP RH pozvao se i na Članak 11. stavak 1. Zakona o osobnoj iskaznici kojim je propisano »da se uz zahtjev za izdavanje osobne iskaznice prilaže dvije fotografije propisane veličine koje vjerimo

— Vrlo smo zadovoljni ovakvom presudom i vjerujem da ćemo poduzeti daljnje korake

Ana Holjar, odvjetnica iz Rijeke

prikazuju osobu kojoj se osobna iskaznica izdaje«. Naglašeno je kako je Crikveničančki objašnjeno da njezine fotografije ne udovoljavaju propisanim uvjetima, no ona je unatoč tome, kao i unatoč činjenici da nije spadala među osobe kojima bi se dozvolilo da imaju fotografiju s maramom ili nekim drugim pokrivalom, inzistirala da joj se izradi osobna iskaznica baš s tom slikom.

»Kako se iznimka ne može tražiti ekstenzivno, nema mesta proširenju primjene i na druge slučajevе kada nisu kumulativno ispunjena ova propisana uvjeta i to životna dob te pokrivalo kada dio nošnje, već postoji drugi, makar i vjerski razlog, zbog kojih osoba u javnosti pokriva kosu«, naveo je u svojoj odluci Upravni sud RH dodajući: »Vjerski običaji (neovisno o vjeri o kojoj se radi) nisu uteti kao kriterij, pa nema diskriminatnog učinka na pridjeljene pojedinih vjera jer prisvijedi jednakno za sve.«

Diskriminacija

Dijljisime Idrizi na kraju je postupila i izradila u kolovozu 2008. godine osobnu iskaznicu s fotografijom bez marame, u borbi za svoja prava nije posustala. U ustavnoj tužbi istaknula je svoju muslimansku vjeroispovijest »te da opće poznatu činjenicu da se žene te vjere u javnosti ne pokazuju bez marame odnosno da kao dio svojeg religioznog običaja nose kosu pokrivenu maramom.« Napomenula je i da se, kako to traži Pravilnik, na fotografiji vidjelo 70-80 posto njenog, otkrivenog lica.

— Podnositeljica je diskriminirana na same u odnosu na naprednike druge vjeroispovijesti. Naiime, tako je provjerljiva činjenica da su pri Policijskim postajama u Zagrebu i Puli (pa čak i u Crikvenici) izdane osobne iskaznice ženskim osobama muslimanske vjeroispovijesti, upravo s fotografijama na kojima one nose maramom pokrivenu kosu, dakle, s potpuno identičnim fotografijama koje je podnositeljica ove ustavne tužbe priložila svojem zahtjevu za izdavanje osobne iskaznice. To je doznašala od niza žena njezine vjerske zajednice, upozorila je odvjetnica Holjar u ustavnoj tužbi.

Zato je i Ustavni sud RH zaključio kako je odbijanjem zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice s fotografijom na kojoj Crikveničanka nosi maramu došlo do neopravданog miješanja u njezinu ustavno pravo na slobodno javno očitovanje vjere.

J MEDIKOL« OPĆINSKOM SUCU MARKU BENČIĆU

»sramočenje«. U više navrata Hrvatsko novinarsko društvo upozoravalo je na njegovu nedorečenost, tražeći da se ga se potpuno izbaci iz Kaznenog zakona, te da se dekriminalizira i klevetu u odnosu na novinare. No, Ministarstvo pravosuda te zahtjeve nije prihvatio, iako je, doduše, donekle izmijenilo opis »sramočenja«, pa je ono sada postalo »teško sramočenje«.

— Osoba može dokazati ili istinitost svoje tvrdnje ili postojanje opravdanog razloga da se informacija objavi i onda se ta osoba neće kazneno goniti, objasnio je

ministar pravosuda Orsat Miljević zakonsku izmjenu dodajući da se iznošenje neistine koja za cilj ima isključivo sramočenje, bez javnog interesa, mora sankcionirati.

Slavica Lukić za sada neće bit kažnjena jer je Županijski sud u Zagrebu, kako neslužbeno dozajemo, ocijenio da se u njezinom slučaju radilo o »vjerdosnom sudu« i ne »činjeničnoj tvrdnji« zbog čega i nema uvjeta za kažnjavanje po odredbama o sramočenju. Sudski spis vraćen je sru Benčiću koji je već i zakazao ponovno sudjenje.

A. RAIĆ-KNEŽEVIĆ

VRIJEDILO JE ■ NOVAC DOBILO 2.525 RADNIKA

Plaće isplatilo 310 poslodavaca, pa skinuto s liste srama

Prije tjedan dana na listi je bilo 5.619 pravnih osoba, do jučer ih je s liste maknuto 239. Na listi fizičkih osoba bilo je 1.418 poslodavaca, a skinuto je njih 71

ZAGREB »Lista poslodavaca koji ne isplačuju plaće u tjedan dana skraćena je za 310 poslodavaca kod kojih je zaposleno 2.525 radnika. Porezna uprava u petak je ažurirala listu poslodavaca koji u prvih pet mjeseci ove godine nisu isplatili plaće svojim radnicima. Prije tjedan dana na listi je bilo 5.619 pravnih osoba koje plaću nisu isplatište za 21.849 radnika (bez poslodavaca koji su se na popisu našli temeljem zapisnika inspektora rada). Do jučer je s te liste skinuto 239 poslodavaca, što znači da su podmirljili dugovanje prema 2.286 radnika. Na listi fizičkih osoba bilo je 1.418 poslodavaca kod kojih radi 3.976 radnika. S te liste dugovanja je isplatio 71 poslodavac i to za 239 radnika te su brisani s liste.

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, pak, izvrstilo je kako je od 17. srpnja do 24. srpnja započeto obavljanje inspekcijskih nadzora kod ukupno 52 poslodavaca s popisu Porezne uprave. U navedenom razdoblju okončani su inspekcijski nadzori kod devet poslodavaca, a protiv sedam poslodavaca i odgovornih osoba podneseni su optužni prijedlozi prekršajnim sudovima zbog osnivanje sumnje da su prekršili Zakon o minimalnoj plaći. Odnosno radnicima nisu isplatište minimalac u propisanom roku.

»Prema trenutnom stanju u nadzorima koji su još u tijeku, kod još 12 poslodavaca je utvrđeno da radnicima nisu isplatišti minimalnu plaću, a kod tri poslodavaca je utvrđeno da radnicima nisu isplatišti minimalnu plaću, niti su im dostavili obraćune dugovanjih, a neisplaćeni plaća propisanog sadržaja«, navodi ministarstvo rada rada. Dodaje i kako je u tijeku poduzimanje prekršajnih mjeru protiv tih poslodavaca temeljem odredbi Zakona o minimalnoj plaći te Zakona o radu, kao i donošenje rješenja kojima se poslodavcima

Neisplaćeno 7.315 minimalaca

Kada je riječ o isplati zakonski garantiranog minimalaca, inspektori su utvrdili kako u prvih šest mjeseci ove godine poslodavci nisu isplatili plaće za ukupno 7.315 radnika. Slijedom toga »utvrđeno je postojanje osnovnog sumnje u počinjenje 441 prekršaja« temeljem Zakona o minimalnoj plaći. No, utvrđeno je i kako za ukupno 2.955 radnika poslodavci nisu dostavili obraćune dugovanjih, a neisplaćeni plaća, čime su počinjenje ukupno 342 povredre odredbi Zakona o radu. Zbog sumnje u kazneno djelo neisplaćeni plaća, inspektori su nadležnim državnim odvjetništvima podnijeli 24 prijave. Istovremeno je donesen i 26 rješenja kojima je poslodavcima bila naložena dostava obračunatih, a neisplaćenih plaća.

nalaže dostava obračunskih isprava.

Od početka siječnja do konca lipnja ove godine, inspektori rada obavili su ukupno 5.728 inspekcijskih nadzora. U većem broju provedenih nadzora nad primjenom propisa iz radnih odnosa nadzirana je i primjena odredbi na okolnosti isplate minimalne plaće radnicima te dostave obračunskih isprava.

U tom razdoblju, zbog osnovane sumnje u počinjenje ukupno 3.359 prekršaja iz nadležnosti Inspektorata rada, nadležnim prekršajnim sudovima podneseno ukupno 1.356 optužnih prijedloga, izdan 61 prekršajni na log i 83 obvezna prekršajna naloga te je izrečeno 35 novčanih kazni na mjestu izvršenja prekršaja.

Gabrijela GALIĆ

Radnici od nekih poslodavaca kako teško dobivaju svoju »crkvicu«

S. DRECHSLER

OPTUŽNI PRIJEDLOG ■ NIJE PRIJAVIO KREDIT HBOR-a

Šegonovom sinu prijeti 500.000 kuna kazne zbog sukoba interesa

ZAGREB »Kao što je prije mjesec i pol dana DORH najavio, zagrebačko općinsko državno odvjetništvo podnijelo je optužni prijedlog protiv Tonija Šegona, sina bivšeg pomoćnika ministra finansija Branka Šegona, zbog kršenja Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Toni Šegon je kao odgovorna osoba u trgovackom društvu Facta Vrera propusti izvještiti Povjerenstvo za sukob interesa da je to poduzeće zatražilo i dobilo kredit u Hrvatskoj ban-

ci za obnovu i razvoj. Morao je to učiniti jer njegov otac, koji je u vrijeme izdavanja kredita bio državni dužnosnik, ima u tom poduzeću 20 posto vlasništva. Spomenuti Zakon za ovakav propust propisuje novčanu kaznu iznosu od 50 do 500 tisuća kuna. Inače, DORH je Branka Šegona ranije oslobođeo sumnje da je svoju nekadašnju poziciju pomoćnika ministra iskoristio kako bi došao do kredita HBOR-a u visini 31,4 milijuna kuna. (D.C.)